

ЕТЮДИ

Для бандури

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
І МУЗИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

П. ІВАНОВ

ЕТЮДИ

*для бандури
харківського типу*

За редакцією О. НЕЗОВИБАТЬКА

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
І МУЗИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
Київ - 1956

ВІД РЕДАКЦІЇ

Збірка етюдів П. Іванова — одна з перших спроб методичного викладу вправ для бандури харківського типу.

Існує два основні типи бандури: київський та харківський.

Бандура київського зразка має грушовидну форму. Корпус її трохи продовгуватий. Струни басового регістру, розміщені на грифі, мають хроматичну послідовність. Басові звуки видобуваються тільки пальцями лівої руки.

На приструнках струни коротші від басових і розміщені в два ряди (нижній та верхній). Верхній ряд доповнює нижній в хроматичній зміні по півтонах. В цілому ці два ряди струн складають повний хроматичний звукоряд. Звуки на приструнках видобуваються пальцями правої руки.

Таке розміщення струн на приструнках виключає переміщення рук під час гри. Отже, на бандурі цього типу положення рук лише одне (ліва рука на грифі, права на приструнках).

На відміну від бандури київського типу бандура харківська має більш округлу форму, інше розміщення струн. У ній відсутній верхній ряд струн на приструнках.

Басовий регістр, розміщений на грифі, має діатонічну послідовність. Басові звуки видобуваються лівою і правою руками.

На приструнках струни коротші від басових і розміщені лише в один ряд (нижній), який має діатонічну послідовність (див. схему будови бандури).

У верхній частині приструнків цієї бандури віддаль між струнами трохи більша ніж внизу. Це зроблено для того, щоб було зручно виконувати мелодію пальцями лівої руки.

Якщо на бандурі київського зразка ліва рука видобуває окремі низькі звуки на грифі, а права лише на приструнках, то на бандурі харківського зразка, завдяки відсутності верхнього ряду струн, можна переносити ліву руку від грифа на приструнки, а праву від приструнків на басовий регістр для більш повного використання.

У даній збірці входить тридцять п'ять етюдів, за інтонаційну основу яких взято український народний мелос.

В С Т У П

Основний стрій бандури харківського типу — *фа*-мажор (див. схему). Бандуру можна перестроювати в інші тональності за допомогою важільців, які підвищують окремі струни на один півтон.

У зв'язку з своєю конструкцією цієї бандури (кілки приструнків прикріті планкою, відсутність півтонів, які замінені важільцями — перестроювачами) під час виконання музичного твору можна переносити ліву руку від грифа на приструнки і навпаки.

Це дає можливість виконавцеві грати речі з повноцінним акомпанементом, що набагато збільшує якість сольного інструментального виконання.

Під час виконання музичного твору на бандурі харківського типу вживають всі пальці обох рук.

Пальці позначаються цифрами так:

- великий палець — 1
- вказівний „ — 2
- середній „ — 3
- підмізинний „ — 4
- мізинець „ — 5

Принцип гри на бандурі харківського типу має три положення рук: перше положення — права рука грає мелодію, ліва — акомпанемент; друге положення — ліва рука грає мелодію, права — акомпанемент; третє положення — „перекидка“ (див. нижче).

Даний збірник етюдів складається з двох частин.

У першій частині подаються етюди, розраховані на виконання за першим положенням рук, коли права рука видобуває звуки посередині приструнків, ліва щипає відповідні баси (мал. 1).

В другій частині подаються етюди, які виконуються за другим положенням рук. Перший палець лівої кисті є опорним і переміщується плавним ковзанням по боковій планці, яка прикриває кілки приструнків. Усі інші пальці лівої кисті лягають на струни в напрямку протилежному положенню пальців правої (мал. 2).

Етюди 12, 14 і 20 другої частини виконуються за третім положенням рук — „П“ (перекидка). Ліва кисть повернута долонею вниз в сторону деки. Руку треба тримати природно, без напруження. Ліва кисть при третьому положенні, як в дзеркалі, відображає положення правої руки на приструнках (мал. 3).

Права рука при всіх трьох положеннях має однакову постановку.

Октавні флажолети в етюді № 9 першої частини виконуються так:

палець лівої руки злегка торкається струни посередині, а права рука щипає струни (першим пальцем: мал. 4).

Тремоло в зазначених етюдах виконується нігтем вказівного пальця правої кисті (можна і медіатором).

Акордове тремоло виконується в положенні „перекидка“ 1-м, 2-м та 3-м пальцями правої і лівої руки поперемінно (мал. 5).

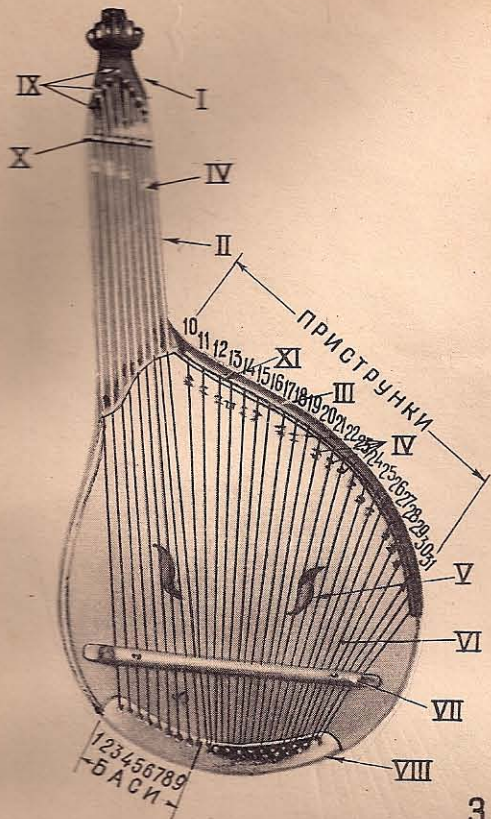
Глісандо виконується швидким рухом по струнах другим пальцем лівої руки (коли мелодія йде вгору) і другим пальцем правої руки (коли мелодія йде згори вниз).

Трель виконується другим і третім пальцями лівої руки.

Примітка: В тексті зустрічаються скорочені позначення:

- „П. р.“ — права рука
- „Л. р.“ — ліва рука
- „П“ — „перекидка“

СХЕМА БАНДУРИ ХАРКІВСЬКОГО ТИПУ

- I ГОЛОВКА ГРИФА
- II ГРИФ
- III БОКОВА ПЛАНКА
- IV ВАЖІЛЕЦЬ ДЛЯ ПЕРЕСТРОЮВАННЯ НА ПІВТОНА
- V ГОЛОСНИК
- VI ДЕКА
- VII ПІДСТАВКА ДЛЯ СТРУН З ВЕРХНЬОЮ ПЛАНКОЮ
- VIII ПІДСТРУННИК
- IX КІЛКИ
- X БАСОВИЙ ПОРІЖОК
- XI ПОРІЖОК ДЛЯ ПРИСТРУНКІВ

ЗВУКОРЯД

БАСИ

струни

2 3 4 5 6 7 8 9

ДО ФА СОЛЬ ЛЯ СІВ ДО РЕ МІ ФА

велика октава ре мала октава

ПРИСТРУНКИ

струни

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

СОЛЬ ЛЯ СІВ ДО ДО# РЕ МІ ФА СОЛЬ ЛЯ СІВ ДО РЕ МІ ФА СОЛЬ ЛЯ СІВ ДО РЕ МІ ФА

мала октава перша октава друга октава третя октава

Примітка: щоб перестроїти струну на півтона, треба підняти вгору важілець (IV)

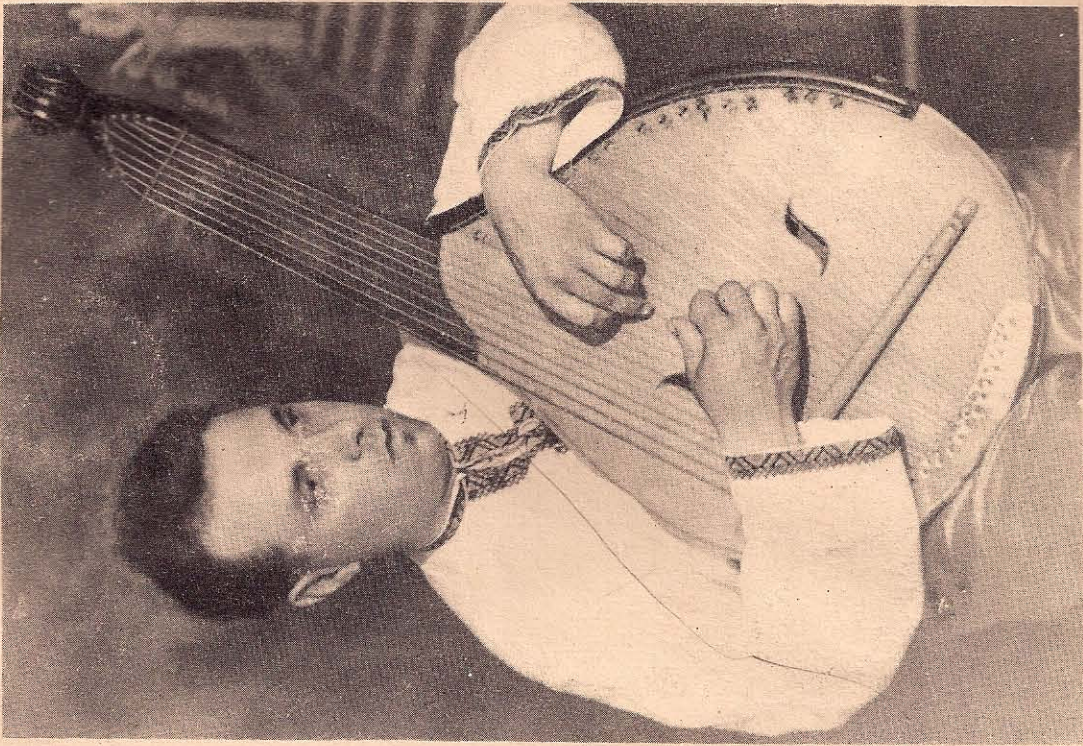
Мал. 1
Перше положення

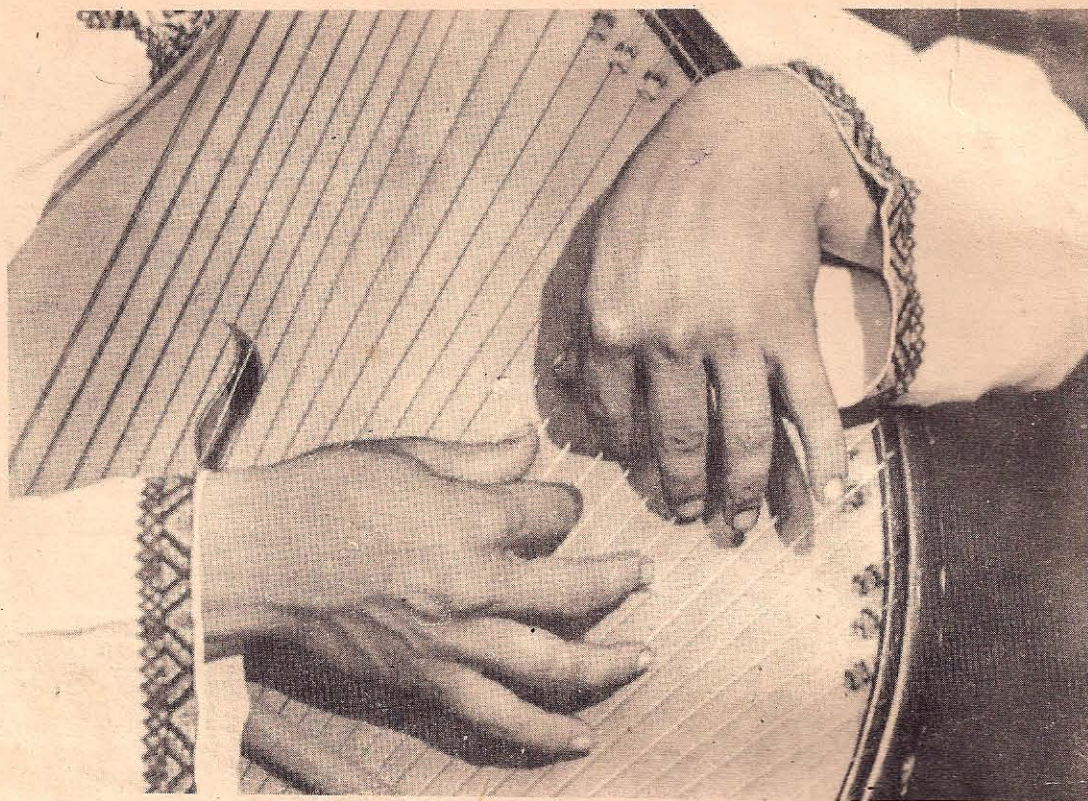
Мал. 2
Друге положення

Мал. 3
(„Перекидка“)

Мал. 4
Флажолет

Мал. 5
Тремолю

Частина перша

1

Повільно

p ————— *mf* —————

2

Рухливо

mf —————

3 *)

Помірно

p ————— *mf* ————— *p* ————— *pp* ————— *mf* ————— *f* ————— *p* ————— *pp* —————

4 *)

Помірно

mf ————— *p* —————

*) П'ярий в протязку і четвергоку етюдх грати другам та третім пальцями.

f *p* *mf*

p *pp* *p*

5

Рухливо

mf

f

6

Швидко

mf

7

Помірно

8*)

Повільно

*) Тремоло виконується в положенні „ перекидка “першим і четвертим пальцями (можна першим і третім) правої і лівої рук. (див. стор. 25)

Не поспішаючи

First system of musical notation. Treble clef, bass clef, common time signature. The piece is in a key with one flat (B-flat). The first measure has a triplet of eighth notes in the treble (3 2 1) and a quarter note in the bass (2). The dynamic marking is *mf*. The system contains four measures with various fingerings and articulations.

Second system of musical notation. Treble clef, bass clef, common time signature. The first measure has a triplet of eighth notes in the treble (3 2 1) and a quarter note in the bass (5). The dynamic marking is *p*. The system contains four measures with various fingerings and articulations.

Third system of musical notation. Treble clef, bass clef, common time signature. The first measure has a quarter note in the treble (2) and a quarter note in the bass (2). The dynamic marking is *f*. The system contains four measures with various fingerings and articulations.

Fourth system of musical notation. Treble clef, bass clef, common time signature. The first measure has a quarter note in the treble (2) and a quarter note in the bass (2). The dynamic marking is *mf*. The system contains four measures with various fingerings and articulations.

Fifth system of musical notation. Treble clef, bass clef, common time signature. The first measure has a triplet of eighth notes in the treble (3 2 1) and a quarter note in the bass (2). The dynamic marking is *p*. The system contains four measures with various fingerings and articulations. The final measure has a fermata and the marking *ritenuto*.

Галицький

Не поспішаючи. Ніжно

Повільно. Співуче

14*)

* Мелодію грає тремоло (зігтем другого пальця
с правої руки або медіатором)

The image displays a musical score for piano, consisting of five systems of two staves each (treble and bass clef). The music is written in a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). The score includes various musical notations such as notes, rests, slurs, and dynamic markings. Fingerings are indicated by numbers 1-5 above or below notes. The first system features a treble staff with a melodic line and a bass staff with a rhythmic accompaniment. The second system begins with a piano (*p*) dynamic marking. The third system continues the melodic and accompanimental lines. The fourth system includes a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking. The fifth system concludes the piece with a final cadence. The paper shows signs of age, including some staining and discoloration.

Частина друга

1

Не поспішаючи

Musical score for the first system, measures 1-8. The piece is in 3/4 time. The treble staff contains a melodic line with fingerings (2, 3, 5, 5, 4, 3, 2, 3, 2, 5, 2, 3, 5, 4, 3, 2) and dynamics (p). The bass staff contains a harmonic accompaniment with fingerings (3, 2, 1) and dynamics (f).

2

Musical score for the second system, measures 9-16. The piece is in 3/4 time. The treble staff contains a melodic line with fingerings (3, 4, 5, 3, 2, 3, 4, 5, 3, 2, 3, 4, 5, 3, 4, 5) and dynamics (p, mf, f, f, p). The bass staff contains a harmonic accompaniment with fingerings (3, 2, 1) and dynamics (f).

3

Musical score for the third system, measures 17-20. The piece is in 3/4 time. The treble staff contains a melodic line with fingerings (3, 5, 3, 2, 3, 2) and dynamics (p, mf). The bass staff contains a harmonic accompaniment with fingerings (3, 2, 1) and dynamics (mf).

Handwritten numbers 3, 2, 4, 5, 2, 3, 4 above the treble clef staff. The system consists of two staves: a treble clef staff with notes and fingerings (3, 4, 2, 3, 5, 2, 3, 4) and a bass clef staff with a continuous eighth-note accompaniment. A dynamic marking *f* is present in the second measure.

Handwritten numbers 4, 5, 5, 5 above the treble clef staff. The system consists of two staves: a treble clef staff with notes and fingerings (2, 3, 2, 3, 2, 3, 2, 3) and a bass clef staff with a continuous eighth-note accompaniment. A dynamic marking *p* is present in the second measure.

4

Жваво

Handwritten numbers 4, 2, 5, 3, 5, 4, 3, 2 above the treble clef staff. The system consists of two staves: a treble clef staff with notes and fingerings (2, 3, 2, 3) and a bass clef staff with a continuous eighth-note accompaniment. A dynamic marking *f* is present in the first measure. The tempo marking "Жваво" is written above the treble staff.

The system consists of two staves: a treble clef staff with notes and fingerings (3, 2, 4, 2, 3, 5, 3) and a bass clef staff with a continuous eighth-note accompaniment.

Handwritten numbers 4, 2, 4, 3, 2, 2, 4 above the treble clef staff. The system consists of two staves: a treble clef staff with notes and fingerings (1, 3, 2, 3, 4, 3, 2, 3, 1) and a bass clef staff with a continuous eighth-note accompaniment. A dynamic marking *mf* is present in the second measure.

3 5 3 2 2 4 3 5 3 2

2 4 2 3 5 3 4 2 4 3 2

f 1 3 2 3 4 3 3

5

Швидко

Л.р.

П.р.

mf

4 3 2 3 4 3 4 3 2 3 4 3 4 3 2 3 4 3 5 3 2 3 5 3

5 3 2 3 5 3 5 3 2 3 5 3 5 3 2 4 2

4 3 2 3 2 3 4 3 2 3 2 3

p

5 3 2 3 2 3 4 3 2 3 4 3 4 3 2 3 4 3 4 3 2 3 4 3 4 3 2 3 2 5

4 3 2 3 4 3 | 4 3 2 3 4 3 | 4 3 2 3 4 3 | 4 3 2 3 4 3 | 4 3 2 3 4 3

f

5 3 2 3 5 3 | 5 3 2 3 5 3 | 5 3 2 3 5 3 | 5 3 2 4 2

6

ШВИДКО

4 3 2 3 5 | 5 | 4 | 4 3 2 3 5

p

4 | 4 3 2 3 | 4 3 2 3 5 | 3 2 3

mf

4 | 5 3 2 3 | 1. 4 | 5 | 2. 4 | 2

p

Не дуже швидко

First system of musical notation. Treble and bass clefs. Time signature 2/4. Dynamics: *p* (piano) and *f* (forte). Includes first and second endings. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Second system of musical notation. Treble and bass clefs. Time signature 2/4. Dynamics: *f* (forte). Includes a *riteneduto* marking. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Third system of musical notation. Treble and bass clefs. Time signature 2/4. Dynamics: *mf* (mezzo-forte) and *a tempo*. Includes first and second endings. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Повільно

Fourth system of musical notation. Treble and bass clefs. Time signature 3/4. Dynamics: *p* (piano). Includes a double bar line with a fermata. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Fifth system of musical notation. Treble and bass clefs. Time signature 3/4. Dynamics: *riteneduto* and *a tempo*. Includes a double bar line with a fermata. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Винесі увагу до *a tempo* в другому положенні, від *a tempo* - в першому

1. 2. *ri-te-nu-to*

9

Помірно

p

mf

First system of musical notation. Treble clef, bass clef. Treble staff contains a whole note chord with a fermata and a half note with a fermata. Bass staff contains a continuous eighth-note accompaniment. Fingerings: 3, 2, 4, 3, 2, 3.

Second system of musical notation. Treble clef, bass clef. Treble staff contains a melodic line with a first ending (1.) and a second ending (2.). Bass staff contains a continuous eighth-note accompaniment. Fingerings: 5, 4, 3, 2, 3, 2, 2.

10

ШВИДКО

Third system of musical notation. Treble clef, bass clef. Treble staff contains a melodic line with a fermata. Bass staff contains a continuous eighth-note accompaniment with fingerings: 1 3 2 3, 1 3 2 3, 3 2 3 3 2 3, 1 3 2 3 3 2 3. Dynamic: *p*.

Fourth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Treble staff contains a melodic line with a fermata. Bass staff contains a continuous eighth-note accompaniment with fingerings: 3 2 3 1 3 2 3 3 2 3 3 2 3 1 3 2 3. Dynamics: *mf*, *f*, *mf*.

Fifth system of musical notation. Treble clef, bass clef. Treble staff contains a melodic line with a fermata. Bass staff contains a continuous eighth-note accompaniment. Dynamics: *p*, *mp*.

Musical notation for the first system, measures 1-3. The right hand has a melodic line with fingerings 5, 2, 3, 2, 3, 4, 2. The left hand has a rhythmic accompaniment of eighth notes. Dynamics include *mf*.

Musical notation for the second system, measures 4-6. The right hand has a melodic line with fingerings 5, 2, 4, 1, 3, 3, 4. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *f*, *mf*, and *p*.

Musical notation for the third system, measures 7-9. The right hand has a melodic line with fingerings 3, 3, 4, 2. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p*.

11

Musical notation for the fourth system, measures 10-14. The right hand has a melodic line with fingerings 2, 3, 2, 4, 3, 2, 2, 3, 2, 5, 4, 3, 4, 3, 2. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p*. The tempo marking "Помірно" is present.

Musical notation for the fifth system, measures 15-19. The right hand has a melodic line with fingerings 2, 3, 5, 4, 3, 2, 3, 5, 4, 3, 2, 3, 2, 4, 5, 4. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *mf*.

2 3 2 4 2 3 2 2 3 2 5

p

1 2 3 4 3 2 1 2 3 4 3 2 1 2 3 4 3 2

4 5 4 3 4 3 2 2 3 5 4 3 2 3 5

mf

4 3 2 3 5 4 3 2 4 5 1. 2. 4. 4. 2.

12

Жваво

3 1 3 1 1.

mf 3 1 3 1

2. 3 1 3 1

p 3 1 3 1

— II „перевалка“ (третє положення): ліва кисть повернута долонею вниз над декою, в напрямку протилежному першому положенню.

1. 2. *mf* 3 2 1

This system contains the first two systems of a piano piece. It features two staves with treble and bass clefs. The first system has two first and second endings. The second system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic marking and includes fingerings such as 3 2 1.

1. 2. *f* 4 3 2 2 1 4 3 2 3 2 1 3 2 1 3 2 1

This system continues the piece with two first and second endings. It features a forte (*f*) dynamic marking and complex fingering patterns including 4 3 2, 2 1, and 3 2 1.

3 2 1 4 3 2 3 2 1 4 3 2 3 2 1 4 3 2 4 3 2 3 2 1 4 3 2 3 2 1 4 3 2 3 2 1

This system contains two systems of music with various fingering numbers (3 2 1, 4 3 2) and first/second endings. The piece concludes with a final chord.

13

Швидко

mf 2 8 4 5 4 2 4

П.р. *П.р.*

This system is the beginning of a new piece titled "Швидко" (Allegro). It is marked mezzo-forte (*mf*) and includes piano (*п.р.*) markings for both hands. The right hand has a melodic line with fingerings 2, 8, 4, 5, 4, 2, 4. The left hand has a rhythmic accompaniment.

5 3 4 2 3 5 2 4

This system continues the piece with further melodic and accompanimental lines. Fingerings 5, 3, 4, 2, 3, 5, 2, 4 are indicated for the right hand.

First system of musical notation. Treble clef, key signature of two flats (B-flat, E-flat). The piece begins with a forte (*f*) dynamic. The right hand features a melodic line with slurs and fingerings (2, 5, 4). The left hand plays a rhythmic accompaniment of chords with slurs.

Second system of musical notation. Continues the melodic and accompanimental lines. The right hand includes a first ending bracket with fingerings 5, 2, 4, 2 and a first ending note with a 1. fingering. The left hand continues with chordal accompaniment.

Third system of musical notation. The right hand features a second ending bracket with fingerings 2, 4, 2, 5, 2 and a second ending note with a 3. fingering. The left hand continues with chordal accompaniment.

14

Не дуже швидко

Fourth system of musical notation. Treble clef, key signature of one sharp (F#), 2/4 time signature. The piece begins with a forte (*f*) dynamic. The right hand has a melodic line with slurs and fingerings (3, 2, 1, 3, 2). The left hand has a bass line with slurs and fingerings (2, 4). First and second endings are marked with 1. and 2. above the staff.

Fifth system of musical notation. The right hand continues with a melodic line and slurs, including fingerings (3, 1, 2, 3, 4) and (4, 3, 2). The left hand continues with a bass line and slurs, including fingerings (2, 4) and (2, 5). First and second endings are marked with 1. and 2. above the staff.

First system of music. Treble clef with a key signature of one sharp (F#). The piece begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The bass line features a simple accompaniment with notes 2 and 5. The right hand contains a melodic line with a triplet of eighth notes (3 2 1) and a first ending bracket with two endings. The second ending concludes with a forte (*f*) dynamic. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Second system of music. The right hand begins with a piano (*p*) dynamic. It features a complex melodic line with many triplets and slurs. A first ending bracket with two endings is present. The system concludes with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Third system of music. The right hand continues with a melodic line featuring triplets and slurs. A first ending bracket with two endings is present. The system concludes with a forte (*f*) dynamic. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Fourth system of music. The piece begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The right hand features a melodic line with triplets and slurs. A first ending bracket with two endings is present. The system concludes with a forte (*f*) dynamic. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Fifth system of music. The right hand continues with a melodic line featuring triplets and slurs. A first ending bracket with two endings is present. The system concludes with a forte (*f*) dynamic. Fingerings are indicated with numbers 1-5.

Помірно

*) Гліссандо виконується ковзанням по струнах другого пальця лівої руки.

First system of a piano piece. The right hand features a melodic line with various fingerings (2, 3, 2, 5, 2, 4, 3, 5, 3, 4, 2, 3, 4) and a first ending bracket. The left hand plays a bass line with chords and fingerings (4, 3, 1, 3, 3). The dynamic marking *p* is present.

Second system of the piano piece. The right hand continues the melodic line with fingerings (3, 5, 3, 2, 4) and includes a second ending bracket. The left hand plays chords with fingerings (5, 6). The dynamic marking *f* is present.

Third system of the piano piece. The right hand features a melodic line with first and second ending brackets and fingerings (7). The left hand plays chords with fingerings (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

16

Помірно

Fourth system of the piano piece. The right hand features a melodic line with fingerings (5, 2, 3, 2, 3, 4, 4, 3, 5, 4, 3, 4). The left hand plays a bass line with fingerings (1, 2, 3, 3, 2). The dynamic marking *p* is present.

1. 5 2 4 3 2. 5 2 4 3

This system contains the first and second endings of a musical phrase. The first ending is marked with a '1.' and the second with a '2.'. The notation includes fingerings (2, 3, 4, 5) and a repeat sign. The bass clef accompaniment features a steady eighth-note pattern.

f

This system begins with a forte (*f*) dynamic marking. The treble clef part features a series of chords with fingerings 2, 4, 3, 2, 4, 2, 4, 5, 2, 4, 2, 4. The bass clef accompaniment consists of chords with a rhythmic pattern of eighth notes.

2 4 3 5 3 4 3 2 4 2 4 2 5 3

This system continues the musical piece with various fingerings (2, 4, 3, 5, 3, 4, 3, 2, 4, 2, 4, 2, 5, 3) and a repeat sign. The bass clef accompaniment remains consistent with the previous systems.

p

This system starts with a piano (*p*) dynamic marking. The treble clef part includes fingerings 4, 3, 2, 4, 2, 4, 5, 3, 2, 3, 4, 2, 3. The bass clef accompaniment features chords with a rhythmic pattern of eighth notes.

5 2 5 3 2 4 4 3 2 3 5 3 2

This system concludes the piece with fingerings 5, 2, 5, 3, 2, 4, 4, 3, 2, 3, 5, 3, 2. The bass clef accompaniment continues with chords and eighth notes.

5 3 2 5 3 2 2 3 3 5 4 2

ri - te - nu - to

mf a tempo

5 2 3 4

4 3 5 2 3 4 3 4 2 3 4 3

1. 5 2 4 4 3 2. 5 2 4

f

5 2 4 3

2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 3 5 2 3

4 3 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 2 4 5

В темпі вальса

mf

Fine

p

ritenuto

Повторити від початку до *Fine*

Помірно

The musical score consists of four systems, each with a treble and bass staff. The first system is marked *p* and includes fingerings such as 2, 5, 3, 2, 3, 5 in the treble and 4, 3, 2, 1, 4, 3, 2 in the bass. The second system has fingerings 4, 3, 5, 4, 3, 2, 5, 4 in the treble. The third system is marked *mf* and has fingerings 2, 5, 4, 3, 2, 5, 4 in the treble. The fourth system has fingerings 4, 3, 5, 4, 3, 2, 5, 4 in the treble. The bass line features a steady accompaniment of chords and eighth notes.

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melody with notes marked with fingerings: 2, 3 4 5, 2 3 5, 4, 2 3 5, and 4 2 3 4. The bass clef staff features a dense accompaniment of chords. The dynamic marking *p* is present in both staves.

Second system of musical notation. The treble clef staff has notes with fingerings: 5, 2, 4 2, 3, and 2. The bass clef staff continues with chordal accompaniment.

Third system of musical notation. The treble clef staff has notes with fingerings: 3 4 5, 2 3 5, 4, 2 3 5, and 2 3 4. The dynamic marking *f* is present in the treble staff. The bass clef staff continues with chordal accompaniment.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff has notes with fingerings: 5, 3, 5 2 4, 3, 2, and 3. The bass clef staff continues with chordal accompaniment.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff has notes with a fingering of 2. The dynamic marking *p* is present in the treble staff. The bass clef staff continues with chordal accompaniment.

8 5 4 3 2 5

mf

f

5 4 3 2 5

ritenuito

19

Помірно

Handwritten annotations above the first system include the word "Помірно" and various numbers (2, 4, 5, 3, 2, 4, 2, 5, 3, 2) indicating fingerings or dynamics. The system features a treble and bass clef with a 3/4 time signature. Dynamics include *p* and *mf*. A slur covers a sequence of notes in the bass clef with fingerings 1, 2, 3, 4, 2, 1, 2, 3, 4, 3, 2, 1. A handwritten "pp" is written below the first measure.

The second system continues the musical piece with treble and bass clefs. It includes a slur over a sequence of notes in the bass clef with fingerings 1, 2, 3, 4. Dynamics include *p* and *mf*.

The third system continues the musical piece with treble and bass clefs. It includes a slur over a sequence of notes in the bass clef with fingerings 1, 2, 3, 4. Dynamics include *p* and *mf*.

Handwritten annotations above the fourth system include the word "Помірно" and various numbers (2, 4, 5, 3, 2, 4, 2, 5, 3, 2) indicating fingerings or dynamics. The system features a treble and bass clef with a 3/4 time signature. Dynamics include *p* and *mf*. A slur covers a sequence of notes in the bass clef with fingerings 1, 2, 3, 4. A handwritten "pp" is written below the first measure.

Handwritten fingerings: 2, 4 2 5 2 4 2 4 2 5 3, 4 2 4 2 3 2

ri - te - nu -

This system contains the first two measures of the piece. The right hand features a long melodic line with a slur over the first two notes. The left hand has a complex accompaniment with many fingerings. The word 'ri - te - nu -' is written below the right-hand staff.

Handwritten fingerings: 5 4 4 5, 2 3 2 3 2 2 4 5, 2

to

f a tempo

This system contains measures 3 and 4. Measure 3 begins with the word 'to' and a *f* dynamic marking. A tempo change to 'a tempo' is indicated. The right hand has a melodic line with a slur over the final two notes. The left hand continues with accompaniment.

Handwritten fingerings: 4 4 4 5, 2 3 2 3 2 2 4 5, 2, 4 5 4 2 4 4 5

This system contains measures 5 and 6. The right hand has a melodic line with a slur over the first two notes. The left hand has accompaniment with fingerings.

Handwritten fingerings: 3, 2, 4 4 4 4, 1., 2.

This system contains measures 7 and 8. The right hand has a melodic line with a slur over the first two notes. The left hand has accompaniment with fingerings. The system ends with first and second endings.

Помірно

І.р. (ІІ)
 ІІ.р.

21^{*}

Помірно

ІІ.р.
 І.р.

* Тремоло грати нігтем другого пальця правої руки або мекіатром.

Редактор Г. Гембера.
Техредактор П. Чопенко.

Художник Г. Зінченко.
Коректор О Новикова.

П. Иванов

ЭТЮДЫ ДЛЯ БАНДУРЫ

(на украинском языке)

БФ 08980 4.VI—1956 р. Здано на виробництво 8.II—1956 р.
Папір 60×92¹/₈—2.5 пап. арк. = 5 друк. арк. Зам. 175. Тираж 650. Ціна 5 крб.

Ф-ка кольорового друку Головидаву Міністерства культури УРСР.
Київ, вул. Фрунзе, 51-а.